

Дитяча онкогематологія в Україні потребує кращого фінансування

15 лютого 2017 р., у Всесвітній день онкохворої дитини, в інформаційному агентстві «УНІАН» відбулася прес-конференція «Лікувати не можна помирати. Чи буде Україна лікувати онкохворих дітей?». У заході взяли участь **Світлана Донська**, кандидат медичних наук, доцент, завідувач Центру дитячої онкогематології і трансплантації кісткового мозку Національної дитячої спеціалізованої лікарні (НДСЛ) «Охматдит», голова Всеукраїнської громадської організації «Асоціація дитячих онкогематологів України», заслужений лікар України; **Олег Рижак**, завідувач відділення трансплантації кісткового мозку Центру дитячої онкогематології і трансплантації кісткового мозку НДСЛ «Охматдит», заслужений лікар України; **Валентина Маркевич**, кандидат медичних наук, президент Благодійного фонду «Допомога онкохворим дітям»; **Лариса Білозір**, голова фонду з регіонального розвитку Благодійного фонду «Допомога онкохворим дітям»; **Олена Мацибох**, голова правління Всеукраїнського благодійного фонду «Крона», а також батьки та діти, які подолали рак крові завдяки трансплантації кісткового мозку в Україні.

Як зазначила **В. Маркевич**, відкриваючи прес-конференцію, мета заходу — поздоровити всіх дітей, які були хворі на рак і перемогли хворобу, зі Всесвітнім днем онкохворої дитини та розповісти про проблеми, з якими сьогодні стикаються українські лікарі — онкологи, гематологи, хворі діти, їхні батьки та громадські організації, які опікуються допомогою хворим дитячого віку з онкологічною патологією.

С. Донська докладно розповіла про Всесвітній день онкохворої дитини, зазначивши про існування Міжнародної асоціації з дитячої онкології (SIOP), до європейської частини якої (SIOPe) входить Україна. Саме ця організація запровадила у 2001 р. традицію відзначати Всесвітній день онкохворої дитини. Це зроблено тому, що проблема онкологічних захворювань саме у дітей має багато аспектів. Світовий стандарт одужання для хворих із онкологічною патологією дітей становить 70–80% з усіх, хто захворів. Сьогодні в світі існують методи лікування, протоколи проведення хіміотерапії, променевої терапії, методики оперативних втручань (якщо пухлина не дисемінована), сучасні методи імунотерапії, трансплантації кісткового мозку (ТКМ), які дозволяють досягти таких результатів. Діти, яким проводять, зокрема, ТКМ, у 80% випадків повністю одужують, живуть повноцінним життям, згодом працюють, самі народжують дітей, а отже, приносять користь суспільству, яка в разі перевищує вартість їхнього лікування. На сьогодні існує стратегічний план розвитку дитячої онкології в усіх країнах Європи (SIOPe Strategic Plan). У ньому зазначено, що в Європі мешкає 300 тис. осіб, які перенесли в дитинстві онкологічне захворювання. За прогнозами, до 2020 р. кількість таких людей збільшиться до 500 тис. Це питання привертає увагу усіх соціальних прошарків усіх держав, усіх урядів, виступаючи своєрідним маркером стану медицини у країнах та локомотивом впровадження нових медичних технологій.

SIOP є спільнотою професіоналів, батьківських і благодійних організацій, що опікується цією проблемою. Адже жодна країна не може повною мірою забезпечити усі потреби дитячої онкології. У всіх країнах збирають волонтерські кошти, розраховують на спонсорство при впровадженні нових медичних технологій, тобто об'єднують усі можливі ресурси. Всеукраїнська громадська організація «Асоціація дитячих онкогематологів України» є частиною європейського підрозділу SIOP, тож понад 150 професіоналів борються за те, щоб діти в нашій країні отримали шанс на лікування.

Доповідач наголосила, що Україна може досягти практично таких самих результатів у лікуванні онкохворих дітей, як і інші країни Європи. Завдяки впровадженню сучасних протоколів хіміотерапії вдалося добитися одужання близько 75% дітей із лімфобластною лейкемією — найпоширенішим серед дітей онкологічним захворюванням. Ці діти надалі живуть і можуть не згадувати про свою хворобу. Така ситуація

складеться на сьогодні в усіх регіонах України. Проте на сьогодні існує серйозна проблема — неможливість забезпечення дітей, які потребують ТКМ, усіма видами трансплантації. На лікування маленьких пацієнтів онкологічного профілю за кордоном щорічно витрачається більше коштів, ніж держава вкладає у розвиток вітчизняної дитячої онкології. Цей парадокс існує вже кілька років, тому **С. Донська** впевнена: необхідно докласти зусилля, аби припинити виведення коштів за кордон і надати можливість усім дітям, які цього потребують, отримати повний перелік лікувальних заходів в Україні.

О. Рижак звернувся з проханням до усіх небайдужих підтримати розвиток ТКМ в Україні. Він повідомив, що, згідно зі стандартами Європейського Союзу, на кожний 1 млн населення має бути 1 центр ТКМ. На сьогодні тільки у відділенні ТКМ НДСЛ «Охматдит» виконується аlogenна трансплантація — від неродинних донорів. У дорослих аlogenна трансплантація в Україні не виконується взагалі — тільки аутологічна.

Починаючи із 2004 р., у відділенні ТКМ НДСЛ «Охматдит» проліковано і виліковано 126 дітей: це 62% з тих, хто звернувся і отримав трансплантацію. У клініці вже успішно проводять трансплантації і від частково сумісних ріднинних донорів. При цьому досі немає цілеспрямованої державної програми фінансування ТКМ у дітей як однієї з найдорожчих медичних технологій.

О. Мацибох закликала керівництво Міністерства охорони здоров'я (МОЗ) України звернути увагу на те, що в країні успішно, кваліфіковано лікують онкохворих дітей, і це потребує підтримки від влади. Вона наголосила на необхідності розробки стратегічного плану лікування таких дітей, а також створення Міністерством робочої групи з цього приводу. Необхідно також усунути нагальні проблеми, такі як поставки ліків із затримкою та дуже коротким терміном придатності, недостатність необхідних для онкохворих дітей найменувань лікарських засобів у Національному переліку, недофінансування галузі, образливі висловлювання на адресу спеціалістів.

На закінчення прес-конференції діти, які вилікувалися від раку у відділенні НДСЛ «Охматдит» і також були присутні, звернулися до влади з проханням виділяти кошти на лікування дітей із онкологічними захворюваннями. Підписано лист до керівництва МОЗ України, в якому вимагається ініціювати створення робочої групи фахівців та представників громадськості для розробки єдиної програми ТКМ в Україні та виділення дитячої онкогематології з належним фінансуванням, провести заміну лікарських засобів для онкохворих дітей, які закуплені за бюджетні кошти і термін дії яких закінчується 01.04.2017 р. по всіх регіонах України.

Олександр Устінюв,
фото Сергія Бека